

JĘZYK POLSKI, KL.8b (26-30 X 20);

26 X Temat: **Wobec śmierci – o „Trenach” Jana Kochanowskiego.**

Kontynuujemy temat trenów. Mieliście przeczytać tren VII i VIII.

Poczytaj:

<https://epodreczniki.pl/a/czy-mozna-sie-pogodzic-ze-smiercia-dziecka/DKLM8WL3I>

Tren VII

PRZECZYTAJ

Tren VII rozpoczyna się apostrofą, podobnie jak większość utworów cyklu. Do wersu 6 rozciąga się wprowadzenie, które stanowi motyw przewodni całego utworu. Chodzi o ubiory, a dokładniej o żalosne ubiory Orszulki, które podmiot liryczny ogląda. Epitet ten określa kategorie, w jakich będą one opisywane; żalosne, czyli przynoszące żal (żał) patrzącemu na nie. Równocześnie potwierdza to (a zarazem wzmacnia) stwierdzenie podmiotu: żalu mi przydajecie. Związek między ubiorami a osobą córki podmiotu podkreśla dodatkowo rym ubiory – cory.

Podmiot liryczny żali się, skarży na nieszczęsne ochędóstwo, które przypomina mu o jego utraconej córce. Podmiot liryczny mówi o swojej córce używając zdrobnienia: Już ona członeczków swych wami nie odzieje. Używanie zdrobnień świadczy zwykle o pieszczotliwym nastawieniu mówiącego do przedmiotu, o którym mówi, i tak samo jest w tym przypadku. Całość pierwszej, niejako wprowadzającej, części strofy kończy słynne żalosne, pełne zwątpienia wołanie: „Nie masz, nie masz nadzieje!”, które z jednej strony jest wyrazem poczucia beznadziejności życia w ogóle, a z drugiej – wyrazem braku nadziei podmiotu w to, że kiedykolwiek ujrzy raz jeszcze swoje dziecko. Poprzez wyrażenie tego zawołania wykrzyknieniem autor oddaje urywany tok mowy człowieka, który cierpi, załamany głosem mówi przez łzy.

TREN VIII

Tren VIII stanowi kontynuację poprzedniego, wyraża żal, lecz zogniskowany wokół nieco innego tematu, o którym mowa jest w pierwszych dwóch wersach. Kreacja podmiotu pozostaje nadal sprowadzona przede wszystkim do funkcji ojca, czy też ojca-poety. Znikają uniesienia podmiotu, ich miejsce zajmuje nastrój smutku i spokoju skontrastowany z przypomnieniem gwaru i zgiełku, jaki panował w izbie, gdy Orszulka jeszcze żyła. Wiersz wydaje się być w całości poświęcony Urszuli, szczególnie dzięki początkowej do niej skierowanej apostrofie. W rzeczywistości jednak czytelnik-słuchacz skupia swoją uwagę na poczuciu straty i pustki, które postrzega przez pryzmat odczuć ja lirycznego.

Retrospekcja – w utworze przywołanie wcześniejszych wydarzeń przez bohatera bądź bohaterów.

Podmiot liryczny wspomina, jakim był dom za życia Orszulki. Wspomnienia te są wprowadzone na zasadzie **retrospekcji**. Orszulka napełniała wtedy szczęściem cały dom, łącznie z jego mieszkańcami. Ten opis sielskiego życia, pozbawionego cierpienia i trosk rozpoczyna się kolejną apostrofą do Orszulki: „Tyś za wszytki mówiła”. Występuje nadzieja ujrzania raz jeszcze zmarłej Orszulki.

Wykonaj zadania: zad.1 str.54, zad.1,2 str.55 (podręcznik).

27 X: Temat: **W zaświatach – kontekst interpretacyjny do „Trenów”.**

Przeczytaj wiersz B. Leśmiana „Urszula Kochanowska”, str.56.

Wysłuchaj wiersza pod linkiem:

<https://epodreczniki.pl/a/czy-mozna-sie-pogodzic-ze-smiercia-dziecka/DKLM8WL3I>

Chętni: wykonaj ćw.7 dotyczące wiersza, które znajdziesz pod tym linkiem.

28 X Temat: **Tęsknota pielgrzyma.**

Przeczytaj „Hymn” J. Słowackiego, str.58.

Wysłuchaj:

<https://www.bing.com/videos/search?q=hymn+s%c5%82owackiego&docid=607989484747227492&mid=F32ABA B2399FFF2A0CE5F32ABAB2399FFF2A0CE5&view=detail&FORM=VIRE>

Odp. na pyt:1,2 str.59.

29 X Temat: **Języki środowiskowe i języki zawodowe.**

Uczniowie chętni: Przeczytaj wiadomości zamieszczone pod linkiem oraz wysłuchaj audiobooka:

<https://epodreczniki.pl/a/srodowiskowe-odmiany-jezyka/DRtCvF7Mh>

Przeczytaj wiadomości z podręcznika, str.74.

WIADOMOŚCI TEORETYCZNE W PIGUŁCE:

MOŻESZ WYDRUKOWAĆ I WKLEIĆ DO ZESZYTU LUB WYJAŚNIĆ W ZESZYCIE POJĘCIA: DIALEKT, GWARA.

Odmiany terytorialne polszczyzny:

a) **dialekt** – mowa ludności wiejskiej na większym obszarze geograficznym, np. dialekt

mazowiecki, małopolski, wielkopolski, śląski,

b) **gwara** – mowa ludności wiejskiej używana na niewielkim terytorium, w obrębie kilku kilkunastu wsi, np. gwara kurpiowska, podhalańska, kociewska.

3. Odmiany środowiskowe i zawodowe polszczyzny zwane **socjolektami**,

gwarami środowiskowymi lub żargonami (slangami):

a) przykłady: gwara lekarzy, dziennikarzy, aktorów, żargon uczniowski, przestępczy, slang młodzieżowy, hip-hopowców,

b) cechy gwar środowiskowych

– ekspresywność - słownictwo oceniające i ekspresywne służy wyrażaniu emocji i stosunku do świata,

– zawodowość - słownictwo specjalistyczne, a w tym terminy, czyli oficjalne nazwy o ścisłym znaczeniu i profesjonalizmy, czyli terminy fachowe, słowa

i frazeologizmy używane potocznie przez określoną grupę zawodową,

– tajność - słownictwo służące utajnieniu pewnych treści, zrozumiałe tylko dla danej grupy, np. żargon złodziejski

c) funkcje gwar środowiskowych:

– ułatwiają porozumiewanie się członków grupy,

- umożliwiają formułowanie komunikatów zrozumiałych tylko dla grupy,
- potwierdzają przynależność do określonego środowiska,
- wzmacniają więź między członkami danej społeczności,
- pozwalają na wyrażanie emocjonalnego stosunku do rzeczywistości.

W następnym tygodniu będę umieszczała materiały na teamsie, do którego macie dostęp. I tam będziemy się kontaktować itp. według planu lekcji.

Nadal cały czas można wysłać do mnie zadania na adres: sylwia.swilo@soswdnr.pl i kontaktować się poprzez dziennik.

Pozdrawiam wszystkich!

